

Status på projekt SAMFUNDSFORMERNE

Notatet giver en overordnet status på projekt SAMFUNDSFORMERNE pr. december 2022. Der gives en række eksempler på emner, som SAMFUNDSFORMERNE har arbejdet med i 2021-2022. Erfaringer med samarbejdet med de unge indtil nu præsenteres også.

Baggrund

Regionsrådet igangsatte innovations- og demokratiprojektet SAMFUNDSFORMERNE i april 2021. Formålet med projektet er at invitere unge til at formgive Region Midtjyllands fremtid samt at invitere unge til at engagere sig i regionale aktiviteter og derigennem at oparbejde kendskab til regionens virke og aktiviteter.

Projektet er også en platform for dialog mellem unge, politikere og administration, og giver regionen mulighed for at få de unges perspektiver på samfundsmæssige spørgsmål og regionale løsninger.

SAMFUNDSFORMERNE er pt. 45 aktive midtjyder mellem 18-25 år. Der er åbent for optagelse i projektet en gang om året, hvor nye unge midtjyder inviteres til at blive en del af SAMFUNDSFORMERNE, og kredsene bliver på den måde større og større.

"Borgerinddragelse er helt afgørende for, at vi som region kan skabe de rette tilbud og løsninger, men vi har brug for viden, perspektiv og erfaringer. SAMFUNDSFORMERNE bliver inviteret til idéprocesser, paneler og workshops, der kan præge beslutningerne i regionsrådet, med hvad der ellers skal på dagsordenen er op til de unge."

Anders Kühnau, regionsrådsformand

Arbejdsform

SAMFUNDSFORMERNE mødes årligt til 4-5 workshops, hvor de unge samarbejder med regionsrådsmedlemmer og/eller administrationen om regionale spørgsmål. Der arbejdes også mellem workshops med spørgsmål på eget initiativ eller på initiativ fra Region Midtjylland.

SAMFUNDSFORMERNE introduceres til projektets arbejdsform, når de kommer ind i projektet. Det sker på en dannelsesrejse til Weimar, hvor de unge møder kunst, kultur, demokrati og historie, og ser hvordan andre mennesker har været eller er med til at forme deres samfund. Dannelsesrejsen har nogle faste elementer, som gør det nemt for de nye samfundsformere at træde ind i projektet og blive en del af det samlede hold. De unge får også forskellige demokratiske værktøjer, som skal hjælpe dem med at styrke deres demokratiske selvtillid og mod til at forme samfundet.

Et SAMFUNDSFORMER-projekt kan enten være kortvarigt, f.eks. løsning af en konkret problemstilling eller idéudvikling på en workshop, eller med længere varighed hvor de unge og administrationen samarbejder om et udviklingsprojekt.

"Jeg er drevet af, at jeg gerne vil lære en masse nyt, og at kunne bidrage - selvom jeg ikke som sådan er politisk aktiv. Det er et fedt initiativ, og man mærker virkelig, at fagmedarbejderne støtter op om vores ideer og projekter. Og at politikerne er interesserede i, hvad vi har at sige."

*Ane Helt Zielke, 22 år,
SAMFUNDSFORMER*

Det samarbejder unge og region om – nogle eksempler

Psykiatri og sundhed

SAMFUNDSFORMERNE har fokus på **unges trivsel** og har samarbejdet med Psykinfo om videreudvikling af Psykinfos temaaftener, der skal appellere endnu mere til unge. SAMFUNDSFORMERNE har også arbejdet med, hvad en kampagne målrettet **pårørende til mennesker med psykiske udfordringer og sygdomme** kan indeholde. Fokus er på afstigmatisering af psykiske lidelser og at nedbryde fordomme, samt at bidrage med konkret viden og indsigt i psykisk trivsel/mistrivsel og forebyggelse.

Det er blevet undersøgt, hvordan en **sag kommer på dagsordenen** ved at gennemgå et eksempel med seksualundervisning, hvor skolestrejker førte til, at Folketinget behandlede forslaget. SAMFUNDSFORMERNE delte refleksioner om sagen med hinanden med henblik på inspiration og læring.

SAMFUNDSFORMERNE har samarbejdet med Sundhedsplanlægning om en analyse af **unges forbrug af snus**. Analysen skal bidrage med viden til, hvorfor flere og flere unge bruger snus.

Ungdomslivet

Menneskers overgang **fra ung til voksen** optager generelt SAMFUNDSFORMERNE. Målet i ét projekt er at give svar på mange af de spørgsmål, som unge slås med i det livsstadie: hvordan laver man en selvangivelse, hvordan vælger man den rigtige uddannelse, og hvem kan man snakke med, når livet er svært. Der har været dialog med Børns Vilkår og Erhvervsakademi Aarhus for at identificere yderligere emner og undersøge efterspørgslen til tilbuddet blandt unge. Børns Vilkår har udbredt et lignende koncept som et digitalt tilbud til børn og unge i dag, og projektet indgår som en del af SAMFUNDSFORMERNEs idébørs. Begrebet 'Nyvoksen' er desuden blevet en del af projektets ordbog som betegnelse for de mennesker, der er i stadiet mellem barn, ung og voksen.

SAMFUNDSFORMERNE laver en podcast om demokratisk dannelse og samfundengagement. Regionsrådsmedlemmer deltager også i podcasten for at diskutere emner, som de unge sætter på dagsordenen, bl.a. **bæredygtighed og klima, ungdomsliv, mistrivsel og overgangen fra ung til voksen**.

"Jeg er medlem af SAMFUNDSFORMERNE fordi jeg gerne vil give børn og unge en masse indflydelse i Region Midtjylland. Jeg vil gerne have, at børn og unge deltager i den offentlige debat, deltager i deres kommuner og deltager i deres samfund og påvirker det i en mere positiv retning."

Karim Khaddoura, 18 år, SAMFUNDSFORMER

Uddannelse er centralt i SAMFUNDSFORMERNEs arbejde, hvor der bl.a. har været dialog med regionsrådsmedlemmer om, hvordan flere unge kan tiltrækkes til erhvervsuddannelser, og en konkret idé om at gøre det muligt at tage en eksamen fra en ungdomsuddannelse om på et senere tidspunkt i livet. Projekt PI – Prøv Igen har skrevet et læserbrev, som er blevet udgivet som kronik i Jyllands Posten.

"Det har været rigtig spændende at samarbejde med SAMFUNDSFORMERNE om nogle af de udfordringer, som jeg sidder med i mit arbejde. De har haft nogle andre indgangsvinkler og idéer, som jeg også kan bruge senere. Det er fedt at mærke energien, og at de virkelig engagerer sig i de emner og udfordringer, der bliver præsenteret for dem."

Konsulent i Region Midtjyllands administration

Et godt ungdomsliv er også at deltage aktivt i fællesskaber, og SAMFUNDSFORMERNE har arbejdet med, hvordan flere unge kan **deltage i sociale fællesskaber, frivillige organisationer og foreninger**. Der samarbejdes med administrationen om at kvalificere idéerne yderligere og realisere nogle af dem i en i matchmaking-dag mellem unge og frivillige foreninger.

SAMFUNDSFORMERNE har i løbet af sommeren og efteråret 2022 været på interrail i Europa, hvor de har undersøgt unges oplevelse af at bo i hhv. landdistrikter og i byer. SAMFUNDSFORMERNE har samlet deres undersøgelser og refleksioner i en udstilling, der blev præsenteret på Landdistriktsforskningens Dag i november 2022.

"Jeg interesserer mig rigtig meget for klima først og fremmest, men også unges kultur, og jeg vil bare gerne have en mulighed for at kunne påvirke det. Og så muligheden for at møde en masse mennesker, som også har en fælles interesse for at kunne gøre en forskel."

Emil Bjørn, 21 år, SAMFUNDSFORMER

Klima og bæredygtighed

SAMFUNDSFORMERNE har bidraget til idékatalog om **fremtidens kollektive trafik**, hvori de kommer med forslag til, hvordan den kollektive trafik kan se ud i fremtiden; fx loyalitetskort, hvor man kan optjene point og køre gratis med busser, mere flextrafik, mulighed for at køre gratis som ung og oplysningskampagner om klimapåvirkningen ved at bruge offentlig transport i stedet for at tage bilen.

SAMFUNDSFORMERNE har efterspurgt mere viden om **klimavenlig mad**, arbejdet med en ide om DM i klimavenlig hospitalsmad og har fået en rundvisning i et hospitalskøkken.

SAMFUNDSFORMERNE har sammen med regionens medarbejdere deltaget i flere begivenheder med klima i centrum, bl.a. **Klimatopmødet** i Lemvig og Klimakonferencen i Aarhus, hvor de bl.a. stået for på de sociale medier at fotælle om de unges syn og vinkel på klimaudfordringerne, og om hvorfor det er nødvendigt at arbejde mod en mere **bæredygtig hverdag**.

Det forventes på baggrund af dialog med de unge, at bl.a. disse emner fortsat vil optage SAMFUNDSFORMERNE i 2023 og frem:

- påvirkningen af karakterstress på unge
- psykisk velvære og et godt ungdomsliv
- bæredygtig kollektiv trafik
- demokratisk dannelse blandt unge
- fællesskab og foreningsliv
- ungdomsliv på landet (i Danmark og internationalt)
- klima og grøn omstilling

Erfaringer og videreudvikling

Det er vigtigt, at projektet fortsat udvikles i samarbejde med de unge og styres af de unges interesser, idéer og projekter. Figuren viser nogle af de forudsætninger, der skal være til stede for, at samarbejdet med de unge lykkes.

Der vil i videreudviklingen af projektet i 2023-2024 særligt være fokus på fællesskab, arbejdsform, kommunikation og internationalisering. Disse elementer er uddybet nedenfor.

Fokus på relationer og fællesskab

SAMFUNDSFORMERNE har et travlt ungdomsliv med mange tilbud, hvor de unges samarbejde med regionen er et aktivt tilvalg og frivilligt. Projektet lægger derfor også stor vægt på, at SAMFUNDSFORMERNE fungerer som en gruppe og har et værdiskabende fællesskab. Projektet fokuserer derfor på at skabe endnu bedre rammer for fællesskabet.

Arbejdsform

Erfaringen med samarbejdet med de unge om projektudvikling er, at der skal være en tydelig forventningsafstemning om omfanget af de unges bidrag og deltagelse. Der var ved SAMFUNDSFORMER-projektets opstart en forventning om, at de unge havde en idé om, hvad de ønskede at forme. Oplevelsen er, at de unge ikke er gået ind i projektet med et ønske om at forme et bestemt område, men at de går ind i projektet med et ønske om at forstå og bidrage til de udfordringer, som regionen arbejder med. Det giver det bedste samarbejde, når regionen er konkret og ved hvorfor og hvordan regionen ønsker at samarbejde med de unge, herunder at der inviteres til samarbejde om så krystallklare spørgsmål og konkrete opgaver som muligt.

Dialog og kommunikation

Dialogen med de unge foregår i højere grad på facebook og instagram, hvor det er vigtigt, at projektet er synligt til stede. Her kan de unge holde sig opdaterede om begivenheder og aktuelle aktiviteter, sparre med administrationen og hinanden, og selv være med til at promovere projektet på egne platforme gennem situationsbilleder og opdateringer.

Kommunikationen i og af projektet kan med fordel styrkes, for bedre at synliggøre de gode resultater og bidrag, og hvordan de unge lykkes med at være en aktiv del af den politiske proces og arbejder med at forme samfundet.

Den øgede synliggørelse vil ske både på projektets hjemmeside og på sociale medier, hvor SAMFUNDSFORMERNE er til stede. Hjemmesiden opdateres løbende med SAMFUNDSFORMERNE's idéer, projektforslag og konkrete bidrag til regionens arbejde og initiativer. Idebørsen på hjemmesiden er med til at synliggøre og anerkende både de små ideer og bidrag samt de større projekter. Der kommunikeres på LinkedIn til fagprofessionelle om projektets aktiviteter.

Internationalisering

Der vurderes at være et stort potentiale i at dele erfaringer med europæiske samarbejdspartnere i forhold til at videreudvikle samarbejdet med unge. Administrationen afsøger aktuelt mulighederne med afsæt, at et eventuelt internationalt samarbejde skal tilføre ny viden og nye perspektiver både til de unge og til regionen. Det gælder både inspiration til samarbejdsprojekter og inspiration til nye samarbejdsformer mellem borgere og myndigheder, herunder hvordan SAMFUNDSFORMERNE kan mobilisere unge i eget netværk og netværks netværk, så projektet favner flere forskellige unge.